

Algemeen Pedagogisch beleid

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

DEEL A: BELEID

- I. Organisatie Jip&Janneke
- II. Missie kindercentrum Jip&Janneke
- III. Visie kindercentrum Jip&Janneke
- IV. Pedagogische hoofddoelstelling
- V. Pedagogische doelen van Jip&Janneke
- VI. Een goed pedagogisch klimaat
- VII. Kinderen met een handicap
- VIII. Samenwerking
- IX. RIE veiligheid en gezondheid
- X. Stagiaires en /of vrijwilligers
- XI. Mentorschap
- XII. Pedagogisch coach/beleidsmedewerker
- XIII. Drie-uurs-regeling

DEEL B: PRAKTIJK

Wennen
Opvang in een groep
Dagindeling
Eten en drinken
Slapen
Knuffels en spenen
Verschonen en zindelijk worden
Zieke kinderen
Opvallend gedrag
Binnen spelen, ontmoeten en ontwikkelen
Gerichte activiteiten
Bijzondere activiteiten
Buiten spelen
Contact ouders
Extra opvang
Ruilen van dagen
Verlaten Stamgroep

BIJLAGE: De ontwikkeling van het kind
Literatuurlijst

INLEIDING

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kindercentrum Jip&Janneke. Het beleidsplan beschrijft de pedagogische visie en uitgangspunten van de organisatie. Het beleidsplan is de basis voor alle medewerkers binnen onze organisatie. Naast het beleidsplan heeft iedere groep een eigen pedagogisch werkplan waarin de werkprocessen specifiek zijn uitgewerkt. Het beleidsplan is geen vaststaand gegeven, maar blijft zich in de loop der tijd ontwikkelen, bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe pedagogische inzichten of signalen vanuit de branche kinderopvang. Het pedagogisch beleid wordt ten minste één keer per drie jaar geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd. De oudercommissie wordt om advies gevraagd bij de vaststelling van dit beleid.

Bewaken, evalueren, bijstellen en verbeteren van het pedagogisch beleidsplan is onderdeel van het kwaliteitssysteem van Kindercentrum Jip&Janneke.

DEEL A: BELEID

I. Organisatie Jip&Janneke

Kindercentrum Jip&Janneke is een relatief kleine organisatie. Zij biedt voor ongeveer 100 kinderen per week opvang.

Groepsindeling en groepscapaciteit

<i>Floddertjes</i>	<i>0 t/m 2 jaar</i>	- 11 kinderen baby's van 0-1 jaar
1 beroepskracht op 3 kinderen, de 1-2 jarige		1 beroepskracht op 5 kinderen
<i>Zaza's</i>	<i>0 tot 2 jaar</i>	- 13 kinderen baby's van 0-1 jaar
1 beroepskracht op 3 kinderen, de 1-2 jarige		1 beroepskracht op 5 kinderen
<i>Plukjes</i>	<i>2 jaar t/m 4 jaar</i>	- 16 kinderen 1 beroepskracht per 8 kinderen
<i>Stampertjes</i>	<i>2 t/m 4 jaar</i>	- 16 kinderen 1 beroepskracht per 8 kinderen

De groepsgrootte van de Floddertjes en de Zaza's varieert en is mede afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en de gewijzigde kind aantallen per 1 januari 2019 i.v.m. de nieuwe wetgeving. Het speeloppervlakte van de Floddertjes is kleiner dan die van de Zaza's, hierdoor is het aantal kinderen per dag maximaal 11 (incl. extra opvang en/of ruildagen).

Op iedere groep staan twee gekwalificeerde medewerkers. Tevens is er voor stagiaires de mogelijkheid ervaring op te doen in de praktijk. Kindercentrum Jip&Janneke heeft hiervoor een praktijkopleider aangesteld, die dit proces in goede banen kan leiden.

Kinderopvang op maat wordt aangeboden in de vorm van:

- Dagopvang
- Extra opvang, *in overleg is een extra dag mogelijk, het ruilen van dagen is beperkt mogelijk (4 dagen op jaarbasis)*

Openingstijden dagopvang : van 07.30 tot 18.00 uur

II. Missie kindercentrum Jip&Janneke

Kindercentrum Jip&Janneke biedt kinderopvang en speelmogelijkheden aan kinderen van 0 tot 4 jaar. Wij willen de beste zijn in kinderopvang en het bieden van speelmogelijkheden, binnen de ruimte die onze maatschappelijke taak ons geeft.

Onze diensten moeten betaalbaar en toegankelijk zijn.

Een uitstekende relatie met de klant is voor ons vanzelfsprekend. In onze voorzieningen heerst een klimaat waarin kinderen zich veilig en prettig voelen en waarin ze gestimuleerd worden te spelen, te ontmoeten en te ontwikkelen. Onze accommodatie en medewerkers voldoen aan de wettelijke normen voor kinderopvang.

Voor haar medewerkers wil Kinderopvang Jip&Janneke Rotterdam B.V. een goede werkgever zijn. De organisatie laat iedere medewerker tot zijn recht komen en de medewerker koppelt op zijn beurt eigen doelen aan die van de organisatie.

De arbeidsvoorwaarden zijn conform de geldende CAO en ook op het gebied van arbeidsomstandigheden voldoen wij aan de norm. Ten slotte hechten wij aan een open en heldere communicatie en een goede werksfeer.

III. Visie kindercentrum Jip&Janneke

Kinderopvang Jip&Janneke vindt het belangrijk kwalitatief goede voorzieningen te realiseren. In deze voorziening wordt het welzijn van het kind gestimuleerd en kan ieder kind tot zijn recht komen.

We onderscheiden twee visies; één t.a.v. visie op de ontwikkeling van kinderen en de andere t.a.v. de opvoeder.

Visie op de ontwikkeling van kinderen:

Ieder kind is uniek in aanleg en aard en ontwikkelt zich op eigen wijze en in eigen tempo. Kinderen ontwikkelen zich in interactie met de omgeving. Ze staan open voor de wereld om hen heen, willen die ontdekken en ermee experimenteren.

Kinderen onderzoeken eigen en andermans grenzen en mogelijkheden. Om dit te kunnen doen hebben zij een veilige stimulerende omgeving nodig. Structuur en duidelijkheid kan die veiligheid bieden.

In de ontwikkeling van kinderen zijn ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingsfasen te onderscheiden, die als leidraad dienen bij de opvoeding. De opvoedingsomgeving is van invloed op de ontwikkeling van kinderen. Door een veelheid van factoren kan deze omgeving voor ieder kind verschillend zijn.

Een kind leert normen en waarden van de volwassenen om zich heen en brengt die vaak spelenderwijs aan andere kinderen over (zie ook hoofdstuk pedagogische doelen kindercentrum Jip&Janneke).

Leren is voor jonge kinderen spelen en ontdekken.

Visie t.a.v. de opvoeder/de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker speelt een centrale rol in het kindercentrum. Zij hebben de hele dag contact met de kinderen en zorgen voor hen, geef hen vertrouwen en stimuleert hen te gaan spelen. De pedagogisch medewerker draagt zorg voor de voorwaarden waaronder een kind zich kan ontwikkelen.

Zij/hij scheidt een veilige en stimulerende omgeving voor de kinderen, waarin zij hun leefwereld kunnen ontdekken. De pedagogisch medewerker biedt de kinderen structuur en veiligheid om dingen te durven en te kunnen, maar ook om dat nog niet te doen.

De pedagogisch medewerker begeleidt en ondersteunt het kind in zijn/haar ontwikkeling. Daarbij heeft zij/hij oog voor de verschillende ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingsfasen van een kind. De pedagogisch medewerker observeert en stimuleert de kinderen, ze biedt ze nieuwe uitdagingen aan op hun eigen niveau en heeft daarbij aandacht voor de eigen wijze waarop een kind zich ontwikkelt. De pedagogisch medewerker laat het kind kennismaken met spelmateriaal en activiteiten, die bij de ontwikkelingsfasen van de kinderen passen. Omdat de opvoedingsomgeving van invloed is op de ontwikkeling van kinderen probeert de pedagogisch medewerker rekening te houden met de thuissituatie van de kinderen.

IV. Pedagogische hoofddoelstelling

De algemene doelstelling van het kindercentrum is het bieden van kwalitatief goede kinderopvang voor kinderen van 0 – 4 jaar. Een sfeer en klimaat te realiseren waarin zowel ouders/verzorgers, medewerkers als kinderen zich kunnen vinden.

Dit alles vindt plaats onder professionele begeleiding in een uitnodigende omgeving binnen de wettelijke kaders en richtlijnen, die van toepassing zijn.

Het pedagogisch beleid is getoetst aan theoretische principes uit de pedagogiek en de ontwikkelingspsychologie. De opvoedingstheorie van Riksen-Walraven ligt ten grondslag aan de Wet kinderopvang en de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang. Afgelopen jaren is veel onderzoek gedaan naar de Nederlandse kinderopvang en de voorwaarden waaraan goede kinderopvang moet voldoen .

De uitkomsten van deze onderzoeken zijn een weerslag van de meest moderne inzichten op dit gebied en doen tevens recht aan de Nederlandse situatie. Dit is voor Kindercentrum Jip&Janneke een belangrijke maatstaf om met deze theorieën te willen werken.

Tevens zijn een aantal zaken van het beleid ook nog terug te herleiden naar de theorieën van Maria Montessori. Een duidelijk voorbeeld hiervan is het bevorderen van de zelfredzaamheid van het kind. In de literatuurlijst zijn de relevante publicaties opgenomen op het gebied van pedagogiek en ontwikkelingspsychologie.

V. Pedagogische doelen van Jip&Janneke

Het pedagogische doel van het kindercentrum is kinderen van 0 – 4 jaar in groepsverband de mogelijkheid te geven zich te ontwikkelen in wat ze kunnen, willen en mogen in relatie tot zichzelf en anderen.

Dit doel valt nader te verdelen in vier basisdoelen:

1. Het bieden van een veilige basis waar de kinderen zichzelf kunnen zijn.
2. Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van de persoonlijke competentie.
3. Gelegenheid bieden voor de ontwikkeling van de sociale competentie.
4. De kans om zich waarden en normen, de “cultuur” van een samenleving, eigen te maken

1. Het bieden van een veilige basis waar de kinderen zichzelf kunnen zijn.

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van kinderopvang.

Er zijn drie bronnen van veiligheid te onderscheiden:

- Vaste en sensitieve verzorgers. De beschikbaarheid van sensitief reagerende opvoeders in de eerste levensjaren blijkt bevorderlijk voor de veerkracht van kinderen, ook op de langere termijn. Dit bereiken we door de pedagogisch medewerkers hierop te coachen en door middel van deskundigheidsbevordering. Tevens zijn we trots dat er weinig personele verloop is binnen de organisatie. Hierdoor kan een kind ook een vertrouwde band opbouwen.
- Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten. In een vertrouwde groep kunnen kinderen gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid ontwikkelen. Dit bereiken we dan ook door de kinderen in vaste (stam)groepen te plaatsen.
- De inrichting van de omgeving. De inrichting van een ruimte kan een bijdrage leveren aan een gevoel van geborgenheid. Aandachtspunten zijn akoestiek, licht, kleur en indeling van de ruimte.

2. Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van de persoonlijke competentie.

Met het begrip persoonlijke competentie worden persoonskenmerken zoals bijvoorbeeld veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Bij jonge kinderen zijn exploratie en spel de belangrijkste middelen om greep te krijgen op hun omgeving. Exploratie en spel kunnen worden bevorderd door:

- Inrichting van de ruimte en aanbod van materialen en activiteiten. De inrichting van de ruimte moet zodanig zijn dat een kind zich veilig voelt en met aan de leeftijd aangepast materiaal kan spelen. De groepsruimten van kindercentrum Jip&Janneke zijn ook als zodanig ingericht.
- Vaardigheden van pedagogisch medewerkers in het uitlokken en begeleiden van spel. De pedagogisch medewerker schept condities voor spel door een aanbod van materialen en activiteiten dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau en de interesse van een kind, zonder een kind het initiatief uit handen te nemen.
- Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten. Goede relaties met leeftijdsgenoten bevorderen de kwaliteit van hun uitwisselingen en van hun spel.

3. Gelegenheid bieden voor de ontwikkeling van de sociale competentie.

Het begrip “sociale competentie” omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leefomgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot evenwichtige personen die functioneren in de samenleving.

4. De kans om zich waarden en normen, de “cultuur” van een samenleving, eigen te maken: socialisatie.

Alle kinderen en ouders zijn welkom op onze kinderopvang. Verschillen beschouwen wij als een verrijking van de groep.

Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin, waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. De groepssetting biedt daarom in aanvulling op de socialisatie in het gezin, heel eigen mogelijkheden tot socialisatie en cultuuroverdracht. Het is belangrijk om de aanpak van de taalontwikkeling van een tweetalig kind af te stemmen met de ouders. Bij tweetaligheid wordt er in principe Nederlands met het kind gesproken op de kinderopvang. Tijdens de wenperiode is het echter handig voor de Pedagogisch medewerkers om van de ouders eigen woorden te leren, zoals ‘plassen, eten, goed, lief, etc. In deze periode is het juist geruststellend voor kinderen om in hun eigen taal te worden aangesproken. Er wordt rekening gehouden met wensen ten aanzien van eten. De kinderopvang probeert ook aandacht te besteden aan feesten uit niet-Nederlandse culturen naast de Nederlandse feesten.

VI. Een goed pedagogisch klimaat

Het gevoel van emotionele veiligheid

In elke kinderopvangvoorziening is een onderscheid te maken tussen fysieke en emotionele veiligheid.

Fysieke veiligheid: de inrichting van zowel de buiten- als de binnenruimte is erop gericht dat het kind zich veilig voelt, ongestoord kan spelen en ontplooiingsmogelijkheden heeft. We zullen regelmatig constateren dat er een spanningsveld is tussen veiligheid en pedagogische aspecten. Dit zal moeten resulteren in goede verhoudingen tussen het bieden van veiligheid en het bieden van voldoende uitdagingen en voldoende leermomenten voor kinderen.

Emotionele veiligheid: de relatie tussen kind en pedagogisch medewerker. Dit is de basis voor het gevoel van veiligheid voor het kind. Dit gevoel van veiligheid is de eerste voorwaarde om te kunnen spelen, ontmoeten en ontwikkelen. De relatie tussen kinderen onderling, bekende kinderen in de groep geeft een gevoel van veiligheid. Dit groepsgevoel vormt eveneens een goede basis voor het kind om te spelen, te ontmoeten en zich te ontwikkelen.

In de pedagogisch medewerker – kind relatie werken wij aan de emotionele veiligheid van een kind.

De aanwezigheid van vaste en vertrouwde pedagogisch medewerkers is de basis om een goede relatie tussen kind en leiding te kunnen laten ontstaan. Bij de samenstelling van een team wordt o.a. gekeken naar de combinatie in leeftijd, ervaring, creativiteit en geslacht.

Een voldoende gevarieerde teamsamenstelling biedt kinderen een breder scala aan mogelijkheden een relatie op te bouwen met de pedagogisch medewerker.

De pedagogisch medewerker wordt begeleid en beoordeeld op

- de wijze waarop zij het kind benaderd en aanspreekt
- de dagelijkse omgang zoals plezier maken, grapjes uithalen, stoeien
- de wijze waarop zij een kind troosten, bevestigen, verzorgen, aanmoedigen, uitleggen
- de wijze waarop zij aansluiten op persoonlijke emoties en ervaringen van het kind
- de mate waarin responsief dan wel restrictief op een kind wordt gereageerd
- de mate waarin zij respect voor de autonomie van een kind tonen.

Door de wijze waarop wij de –binnen en buiten – ruimte aanbieden en inzetten creëren wij emotionele veiligheid voor een kind.

Ieder kind wordt opgevangen in een vaste (stam)groep met eigen groepsruimte. De eigen groepsruimte is een herkenbare en vertrouwde plek voor het kind.

De groepsruimte is zodanig ingericht en ingedeeld dat kinderen van verschillende leeftijd op de leeftijd afgestemde activiteiten kunnen ontwikkelen. De inrichting is kindgericht door materiaal en kleurkeuze.

In en met de groep dragen wij zorg voor de emotionele veiligheid van een kind. De groep heeft een vaste samenstelling hetgeen de veiligheid verhoogd en de mogelijkheid om vertrouwd te raken met groepsgenoten. Op bepaalde vaste momenten op de dag biedt de (stam)groep de mogelijkheid aan kinderen om ook buiten de eigen (stam)groep ervaring op te doen. Een kind kan vanuit de vertrouwde groepsruimte de actieradius (reikwijdte, afstand die door het kind zelfstandig kan worden overbrugd) verbreden, een groter gebied onderzoeken en andere contacten opdoen. Het gebeurt regelmatig dat kinderen bij hun broertjes/zusje gaan kijken en daar dan ook gaan spelen of even terug willen naar hun vertrouwde pedagogisch medewerkers.

Aandacht voor kinderen – de persoonlijke competentie

De relatie tussen kind en pedagogisch medewerker is mede bepalend voor de kwaliteit van de opvang van het kind. Wij hechten daarom grote waarde aan de wijze waarop de pedagogisch medewerker communiceert met het individuele kind. De pedagogisch medewerker communiceert op een actieve en positieve wijze zowel verbaal als non-verbaal en reageert actief op signalen. Door deze positieve houding van de pedagogisch medewerker kan en wil het kind zich hechten aan de pedagogisch medewerker. Op basis van deze veiligheid en vertrouwdheid durft het kind te gaan spelen, andere kinderen te ontmoeten en op ontdekking te gaan.

Zorgen voor kinderen

Jip&Janneke neemt deel aan opvoeding en verzorging en deelt dit met de ouders. Het betreft hier de lichamelijke en emotionele verzorging.

Wij menen dat pedagogisch medewerkers ruimte en tijd moeten hebben om persoonlijke aandacht te besteden aan de verzorging van het individuele kind. Bij de emotionele verzorging gaat het erom dat het kind de gelegenheid krijgt zich geborgen te voelen, door de persoonlijke aandacht van de pedagogisch medewerkers.

Verdriet wordt bespreekbaar gemaakt door bijvoorbeeld te zeggen: ‘Vind je het erg dat mama weggaat?’ in plaats van te zeggen “Niet huilen, mama komt toch terug.” Pedagogisch medewerkers waken ervoor dat zij niet de emoties van kinderen invullen.

Om kinderen te troosten is het bieden van geborgenheid het belangrijkste. Het kind op schoot nemen bijvoorbeeld. Soms door de drukte moeten Pedagogisch medewerkers kinderen even laten huilen, maar het is belangrijk dat kinderen weten dat de Pedagogisch medewerker er toch is. Bij baby's wordt met ouders veel overleg gevoerd over hoe er wordt omgegaan met huilen, over slaapgewoonten, etc. In principe laten wij kinderen niet lang huilen.

Samen met andere kinderen – de sociale competentie

Kindercentrum Jip&Janneke is van mening dat binnen groepsopvang het welzijn van het individuele kind wordt bevorderd door positieve interacties tussen kinderen; door deze positieve ervaringen wordt de sociale competentie van het individuele kind vergroot. De pedagogisch medewerker is een belangrijke schakel in dit proces. Een voorbeeld kan zijn de gewoontes van een joods kindje tijdens het eten. Al het eten zal kosjer bereid moeten zijn, het kindje zal zowel voor als na de maaltijd bidden.

Thuis voelen – normen en waarden overdracht

Kindercentrum Jip&Janneke vindt het belangrijk dat kinderen zich thuis voelen in het centrum. In groepsverband maakt het kind kennis met normen en waarden, die zijn gericht op veiligheid, respect voor elkaar en ontplooiingsmogelijkheden. De pedagogisch medewerker brengt spelenderwijs normen en waarden over waarbij zij zich bewust is dat zij hierbij een voorbeeld functie vervult. Een duidelijk voorbeeld hiervan zijn de beleefdheidsvormen als “sorry, dank je wel, a.u.b. Deze beleefdheidsvormen worden onder andere gebruikt tijdens de maaltijd met de kinderen of tijdens het opruimen van het speelgoed.

Het komt in alle groepen voor dat als een paar kinderen samenspelen, bijvoorbeeld in de poppenhoek, een ander kind zo'n spel verstoort, doordat het plaagt of per ongeluk alsmaar dwars door het spel loopt. De pedagogisch medewerker neemt, als de kinderen het zelf niet oplossen, het initiatief om het storende kind uit te leggen dat het de andere hindert. Ze haalt het kind weg en biedt het een andere activiteit op een andere plek aan.

Belonen en straffen – normen en waarden overdracht

Het kind staat centraal in het kindercentrum. Met respect voor het kind wordt uitgegaan van geborgenheid, veiligheid en uitdaging. Om hiertussen een goed evenwicht te vinden hanteert de pedagogisch medewerkers regels. Door een kind op een positieve wijze te leren omgaan met deze regels, ervaart het kind dat regels als een natuurlijk deel van de opvang. Regels worden niet halsstarrig toegepast. Rekening wordt gehouden met het ontwikkelingsniveau van het kind. Bovendien vraagt elke situatie een eigen aanpak. Een kind dat vaak grenzen aftast, wordt anders benaderd dan een kind dat voor het eerst een regel negeert. Als er van een regel wordt afgeweken, wordt de reden uitgelegd.

Kinderen worden gestimuleerd om zich verbaal te uiten en Pedagogisch medewerkers tonen het voorbeeld. Uitleg is ook belangrijk om te zorgen dat het kind de regels begrijpt.

Door de regels weet het kind tot hoever het mag gaan en het ervaart wat er gebeurt als het de grenzen overschrijdt. Door kinderen aan te spreken op wat zij doen, leren zij de consequenties van hun gedrag.

Een kind kan op verschillende manieren worden beloond. De pedagogisch medewerker is zich bewust dat teveel beloning een kind sterk afhankelijk maakt. De pedagogisch medewerker belooft het goede gedrag op een positieve wijze en beperkt het middel straf als het gaat om corrigeren van gedrag en de naleving van regels. De pedagogisch medewerker is zich ervan bewust dat straf een beperkend effect heeft op het gedrag van het kind. Zeker als het vaker wordt toegepast. Juist teveel straf verhindert de vorming van een eigen geweten bij een kind. Het kind blijft dan steken in de fase dat hij dingen laat om straf te ontlopen en niet omdat het kind het zelf niet goed vindt.

In principe gaat de Pedagogisch medewerker naar het kind toe zodat zij haar stem niet hoeft te verheffen. Door lichaamstaal (streng kijken) kan een kind begrijpen dat het gecorrigeerd wordt zonder dat de stem wordt verheven. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarbij het in het belang van de veiligheid is om een kind met het verheffen van de stem te waarschuwen, bijvoorbeeld als de Pedagogisch medewerker een kind aan het verschonen is en zij ziet een gevaarlijke situatie aan de andere kant van de groep. Is er reden om het kind nader aan te spreken, dan gaat de Pedagogisch medewerker zo snel mogelijk naar het kind toe. Wat de Pedagogisch medewerker zegt bij het 'straffen' heeft ook effect op het oordeel dat een kind van zichzelf heeft. Het kind wordt niet gekleineerd bijvoorbeeld tegen een peuter die in zijn broek plast wordt niet gezegd: 'Je lijkt wel een baby.' De Pedagogisch medewerker zorgt dat het gedrag en niet het kind wordt afgekeurd. De Pedagogisch medewerker laat blijken dat zij het kind, ondanks zijn gedrag, nog lief blijft vinden. Dit versterkt de eigenwaarde van het kind.

Na afloop van de 'straf' praat de Pedagogisch medewerker met het kind. Begrijpt het wat er is gebeurd? Begrijpt het dat de Pedagogisch medewerker niet boos is? Bij 'straffen' kan het kind kort apart worden gezet. Het kind wordt nooit buiten de groepsruimte of buiten het gezichtsveld van de Pedagogisch medewerker geplaatst. Er worden geen lijfstraffen toegepast (zoals tikken en hardhandig arm beet pakken). Een kind mag wel aan zijn arm begeleid worden, het gaat om de manier waarop.

Wanneer een kind niet wil luisteren, wordt het in de groep aan tafel gezet, of moet het kind even op de bank gaan nadenken. Wanneer een kind gedrag vertoont, dat vaak gecorrigeerd wordt, dan kaarten Pedagogisch medewerkers dit aan tijdens een werkoverleg.

VII. Kinderen/volwassenen met een handicap

Het kindercentrum stelt zich tot doel om de integratie tussen gehandicapten en niet gehandicapten zoveel mogelijk te bevorderen. Dit geldt voor zowel het personeel, alsmede voor de kinderen. Kinderen en volwassenen met een handicap moeten gerespecteerd worden en dat respect moet worden afgedwongen. Om kinderen met een handicap op een goede en zinvolle manier kinderopvang te kunnen bieden, moet aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan.

We noemen er een aantal: Er zal altijd een proefperiode van plaatsing worden afgesproken met de ouders om zo te kunnen bekijken of het haalbaar voor het gehandicapte kind is en de andere kinderen.

Tevens is het belangrijk dat er begeleiding is van een externe instantie, die expertise heeft in het soort handicap zodat daarop kan worden terug gevallen.

VIII. Samenwerking met ouders

Kindercentrum Jip&Janneke is van mening dat door samenwerking met ouders het welzijn van het kind wordt versterkt. Een positieve relatie tussen verschillende opvoeders versterkt het gevoel van veiligheid en welzijn bij het kind.

De ontwikkeling van een kind is een continu proces. Kindercentrum Jip&Janneke vindt het daarom belangrijk dat er een doorgaande lijn wordt gerealiseerd tussen de verschillende opvoeders van het kind. Zie voor de verdere uitwerking in de praktijk pagina 21. **Contact ouders.**

IX. Veiligheids- en gezondheidsbeleid

Kindercentrum Jip en Janneke heeft een beleidsplan veiligheid en gezondheid opgesteld en zorgt ervoor dat de pedagogisch medewerkers hier kennis van kunnen nemen en naar handelen, zodat elk kind veilig en gezond opgevangen kan worden. Het zal een continu proces zijn binnen de organisatie van Kindercentrum Jip& Janneke. Evalueren en actualiseren zijn hierbij belangrijke sleutelwoorden. Hoe gaan we om met de dagelijkse risico's die grote en kleine gevolgen kunnen hebben. Hoe implementeren wij dit ins ons dagelijks handelen.

1 x per zes weken is er een groepsbespreking waarbij een onderdeel van dit beleidsplan besproken wordt. Zeven keer per jaar is er een teamoverleg waarbij er protocollen besproken worden uit het beleidsplan veiligheid en gezondheid en/of actualiteiten in de wetgeving. Door overleg en discussies blijven we met z'n allen scherp kijken naar onze werkwijze en zullen indien nodig ook direct aanpassingen maken. De Oudercommissie wordt jaarlijks betrokken en geïnformeerd over de invulling van dit beleid en heeft hier ook adviesrecht in. Het beleid ligt ter inzage op het Kindercentrum.

X. Stagiaires en/of vrijwilligers

Het kindercentrum vindt het belangrijk, dat leerlingen van relevante opleidingen in de praktijk ervaring kunnen opdoen en zodoende tot een gemotiveerde keuze te kunnen komen.

Onze instelling biedt plaats aan stagiaires van diverse opleidingen, die worden begeleid door een werkbegeleider, een medewerker van de betreffende groep en de Praktijkopleider van de organisatie. Kinderopvang Jip&Janneke BV is een erkend leerbedrijf en staat in het landelijke register van het landelijk orgaan.

Stagiairs zijn in principe boventalig en worden als extra begeleider naast ervaren groepsleiding geplaatst. Stagiairs doen mee aan de verschillende taken binnen de opvang, zowel verzorgende als huishoudelijke taken. Het stagebeleid is opgenomen in het BeroepsPraktijkBegeleidingsplan(BPV-plan 2018). Deze ligt ter inzage op het Kindercentrum.

XI. Mentorschap

Bij het creëren van een beschermde omgeving met persoonlijke aandacht voor de kinderen speelt het mentorschap een centrale rol. Ieder kind krijgt bij de start van de opvang een eigen mentor toegewezen. Tijdens de intake van het kind zal de mentor aan de ouders worden voorgesteld.

Deze mentor is met het oog, op een betere signaleringsfunctie degene die verantwoordelijk is voor het volgen van de ontwikkeling van de kinderen.

Met betrekking tot zaken omtrent de ontwikkeling van het kind is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders. Omgekeerd is de mentor degene die de ouders aanspreekt als er bijzonderheden zijn.

Wanneer een kind naar een volgende groep doorstroomt wordt het kind toegewezen aan een andere mentor. Bij de overdracht van het mentorschap naar de toekomstige mentor van het kind worden de ontwikkelingsgegevens doorgegeven en vindt er een overdracht tussen de mentoren plaats.

Wij vinden het belangrijk dat er een goede band ontstaat tussen de mentor, de ouder en het kind daarom zullen we wisseling van mentor tot een minimum proberen te beperken.

De mentor van uw kind maakt 1x per jaar volgens een vast systeem een observatieverslag over zijn/haar welbevinden met daarbij een doorlopende ontwikkelingslijn. De ouders worden door de locatiemanager 1 keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek waarin de resultaten van deze observatie wordt besproken.

Voor de kinderen, die 4 jaar worden, wordt dit verslag in tweevoud aangeboden zodat ouders dit verslag kunnen overdragen naar de basisschool en/of buitenschoolse opvang.

Tijdens dit gesprek met de ouders is de mentor aanwezig.

Gegevens van de ouders en kinderen worden behandeld conform de richtlijnen binnen kindercentrum Jip&Janneke ten aanzien van het vertrouwelijk omgaan met persoonlijke gegevens.

XII. Pedagogisch coach/Beleidsmedewerker

Met ingang van 1 januari 2019 krijgen alle pedagogisch medewerkers in de kinderopvang recht op coaching door een pedagogisch coach/ beleidsmedewerker (hierna te noemen de PBM'er). Deze PBM'er levert daarnaast een bijdrage aan het pedagogisch beleid van de opvang. Kindercentrum Jip&Janneke vindt het belangrijk dat de kwaliteit van haar pedagogisch medewerkers hoog is. De pedagogisch beleidsmedewerker coacht de medewerkers daarom bij de dagelijkse werkzaamheden. Daarnaast houdt de PBM'er zich bezig met de ontwikkeling van pedagogisch beleid.

De functie van pedagogisch coach wordt bij Kindercentrum Jip&Janneke gecombineerd met de functie van pedagogisch beleidsmedewerker.

Kindercentrum Jip&Janneke heeft één van haar ervaren pedagogisch medewerkers HBO opgeleid, die deze functie in de praktijk gaat vervullen.

XIII. Drie-uurs-regeling

Kindercentrum Jip&Janneke hanteert bij het maken van het rooster voor de pedagogisch medewerkers de drie-uursregeling. De drie-uursregeling is opgenomen in de Kwaliteitsregels Kinderopvang en houdt in dat bij hele dagopvang op bepaalde tijdstippen tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden. Op een hele dag mag er maximaal 3 uur tijdelijk minder personeel ingezet worden. Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moet aanwezig zijn tijdens die 3 uur. Afhankelijk van het rooster en het aantal aanwezige kinderen wordt de drie-uursregeling per groep verschillend ingezet. Kindercentrum voldoet aan deze regeling conform de huidige wet-, en regelgeving. Hieronder beschrijven we hoe we dit in de praktijk uitvoeren.

Dit zal voornamelijk plaatsvinden tijdens de pauze regeling (13.00-14.00 uur) van de pedagogisch medewerkers en tijdens de eerste(07.30-8.00 uur) en laatste opvang (17.00-18.00 uur). Voor de pedagogisch medewerkers van de babygroepen zijn er afwijkende pauze tijden wanneer er 3 pedagogisch medewerkers zijn.

Verdeeld over de dag heeft de pedagogisch medewerker, één uur pauze t.w. de ochtend en middag koffie/theepauze en de middagpauze (½ uur) Per groep wordt per dag bekeken welk tijdstip het beste uitkomt voor de groep. Uiteraard kan er alleen pauze buiten de groepsruimte worden gehouden als de situatie dit toelaat.

Ochtendpauze	van 10.15 tot 10.30 uur
	van 10.30 tot 10.45 uur
Lunchpauze	van 13.00 tot 13.30 uur
	van 13.30 tot 14.00 uur
Middagpauze	van 15.30 tot 15.45 uur
	van 15.45 tot 16.00 uur
Wanneer er 3 medewerkers op de groep zijn:	
Ochtendpauze	van 10.00 tot 10.15 uur
	van 10.15 tot 10.30 uur
	van 10.30 tot 10.45 uur
Lunchpauze	van 12.30 tot 13.00 uur
	van 13.00 tot 13.30 uur
	van 13.30 tot 14.00 uur
Middagpauze	van 15.30 tot 15.45 uur
	van 15.45 tot 16.00 uur
	van 16.00 tot 16.15 uur

DEEL B: PRAKTIJK

WENNEN

Voordat het kind start op de groep vindt er een wenperiode plaats. Deze is bedoeld om het kind, de ouders en de pedagogisch medewerkers aan elkaar te laten wennen. Het kind bezoekt een aantal malen de groep, bij voorkeur op de dagen dat het kind ook gaat komen. In deze wenperiode kunnen ouders en de mentor tot overeenstemming komen over de verzorging van het kind.

Een kindje dat al op Kindercentrum Jip&Janneke is geplaatst maar overgaat naar een andere groep zal ook een periode gaan wennen. Deze periode duurt ongeveer een maand en zal in overleg met ouders en de mentors plaatsvinden.

OPVANG IN EEN GROEP

Het kind zoekt een plaats voor zichzelf in de groep. Tijdens vrij spel kan het kind een plaats veroveren. Door het georganiseerde aanbod zorgen de Pedagogisch medewerkers ervoor dat het kind bij de groep wordt betrokken. De groep biedt veel uitdagingen. Kinderen leren sociale vaardigheden: delen van speelgoed en aandacht, omgaan met regels en conflicten. Zij zien voorbeelden bij het zoeken van oplossingen. De Pedagogisch medewerker leidt dit in goede banen. Waar nodig biedt zij individuele aandacht. Alle kinderen krijgen gelijke kwalitatieve aandacht. Wat de Pedagogisch medewerker voor ogen staat, is dat het kind zich in de groep welkom voelt en vooral geprezen wordt voor wat het kan en wat het doet. Het kind heeft het gevoel dat het bij de groep en de Pedagogisch medewerker hoort en geaccepteerd wordt. Het individu staat centraal. Alle kinderen in de groep zijn uniek. Er wordt bewust aandacht geschonken aan het versterken van de eigenwaarde van de kinderen.

DAGINDELING

De dagindeling wordt bepaald door de behoefte van kinderen om te eten en te slapen. Daarbij komen een aantal rituelen, die de vaste momenten van de dag markeren. Afscheid nemen, samen fruit eten, een boterham eten, de middagslaap, voorlezen of zingen, knutselen, buiten spelen zijn allemaal terugkerende rituelen van de dag. Gezamenlijke momenten bieden gezelligheid en rust. Voor het kind is de sfeer op dat moment belangrijker dan het doel van het samenzijn. Bij gezamenlijke momenten houden

Pedagogisch medewerkers rekening met wat kinderen aankunnen

Voor het kind is de sfeer op dat moment belangrijker dan het doel van het samenzijn. Bij gezamenlijke momenten houden Pedagogisch medewerkers rekening met wat kinderen aankunnen. Bijvoorbeeld bij het bepalen van de tijdsduur van de lunch wordt rekening gehouden met hoelang kinderen in staat zijn om op de bank/kinderstoel te blijven zitten.

Bij de lunch eet iedereen samen, Pedagogisch medewerkers en kinderen. De kinderen kiezen eerst voor een hartige boterham en daarna mogen ze het zelf bepalen. Pedagogisch medewerkers dragen door hun eigen voorbeeld normen en waarden over rond het eten.

De baby's in de groep worden zoveel mogelijk betrokken bij het programma van de groep. Baby's hebben andere verzorging nodig dan de ukken en peuters. Ze krijgen om de 3 of 4 uur een flesje. We proberen het zoveel mogelijk hetzelfde te houden als de thuissituatie. Baby's zijn gevoelig voor veranderingen, dus we houden het ritme van thuis ook hier zoveel mogelijk aan. Het fruithapje en de andere tussendoortjes worden gegeven, wanneer ze daar behoefte aan hebben. Er wordt tijd vrij gemaakt om met een baby te knuffelen. Het slaapritme zal ook bij iedere baby verschillend zijn. We houden er zoveel mogelijk rekening mee dat een baby zich zo prettig mogelijk kan voelen in de groep.

Het doel van deze vaste indeling is zowel kinderen, ouders als pedagogisch medewerkers een houvast te geven aan de invulling van de dag. Dit geeft rust en duidelijkheid voor het kind. Voor de ouders geeft dit het vertrouwen dat belangrijke aspecten van de opvang, zoals verschonen, eten, drinken en slapen goed geregeld zijn. Voor de pedagogisch medewerkers biedt de vaste indeling een overzicht van de te verrichten werkzaamheden.

ETEN EN DRINKEN

Kindercentrum Jip&Janneke stelt voor de jongste kinderen babyvoeding ter beschikking nl. Nutrilon 1 en 2 ter beschikking. Ouders die hier geen gebruik van willen maken, nemen zelf voeding mee. De mentor maakt regelmatig afspraken met de ouders over de hoeveelheid en de frequentie van de flesvoeding. Voor de ouders bestaat ook de mogelijkheid om borstvoeding te komen geven of om dit afgekolfd mee te geven.

Kindercentrum Jip&Janneke verzorgt de broodmaaltijd voor de oudere kinderen. Er wordt vers brood, vers beleg en dagmelk geserveerd. Buiten de maaltijd krijgen de kinderen tussendoortjes zoals fruit en soepstengels. De maaltijd en tussendoortjes voor de oudste kinderen zijn groepsgericht. Voor iedere maaltijd en tussendoortje wordt er een liedje gezongen met de kinderen.

De kinderen beginnen tegelijk met eten. Voor iedere maaltijd wassen de kinderen hun handen en na de broodmaaltijd worden de tanden gepoetst. Ouders nemen zelf een tandenborstel mee. Tijdens de maaltijd en tussendoortjes is er ook gelegenheid met elkaar te praten, te luisteren en te zingen. De kinderen worden ook gestimuleerd aan tafel te blijven zitten en te wachten op elkaar. Indien een kind niet wil eten, wordt dit niet opgedrongen. Wanneer een kind slecht eet wordt er gekeken naar alternatieven en zeker geen dwang gebruikt, er wordt bijvoorbeeld gekeken naar wat extra fruit, vla of yoghurt. Voor de baby's en de jongste ukken is er altijd de mogelijkheid in overleg met de ouders, pap te geven of een warme maaltijd, die de ouders zelf meegeven. De kinderen worden wel gestimuleerd om in ieder geval iets te eten.

Hierover is met de ouders bij het ophalen overleg. De pedagogisch medewerker stimuleert ouders gezonde traktaties mee te nemen tijdens de verjaardagvieringen.

SLAPEN

Bij de jongste kinderen wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden met het slaapritme van het kind. Bij de oudere kinderen is het slaapmoment gelegen in de middag, na de broodmaaltijd. Naarmate het kind richting de 4 jaar gaat, wordt het slapen afgebouwd. Dit gebeurt in overleg met de ouders. Indien nodig wordt het kind voor het slapen verschoond of gaat het naar het toilet.

De pedagogisch medewerker stimuleert het kind zichzelf uit te kleden. Ieder kind heeft zijn eigen bedje en eventueel een eigen knuffel en fopspeentje. De pedagogisch medewerker besteedt voor het slapen nog even extra aandacht aan elk individueel kind. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat het kind veilig en rustig kan slapen. De mentor overlegt met de ouder over het slapen van het kind op Kindercentrum Jip&Janneke. Wanneer de ouders wensen dat hun kind op de buik slaapt, wordt dit schriftelijk vastgelegd tot een leeftijd van 1½ jaar.

Dit is in verband met een verhoogd risico op wiegendood, e.e.a. is opgenomen in het Handboek kinderopvang van Kindercentrum Jip&Janneke.

Kinderen jonger dan 2 jaar slapen onder een deken in plaats van een dekbed. De kinderen worden zoveel mogelijk gestimuleerd om hun eigen kleertjes uit,-/ en aan te trekken. Dit om hun zelfredzaamheid te stimuleren en te prikkelen.

KNUFFELS EN SPENEN

Op de groep geeft de pedagogisch medewerker het kind een knuffel of speen alleen als de situatie daarom vraagt zoals bij het bieden van troost of het naar bed gaan. Voor de taalontwikkeling en de ontwikkeling van de kaak is het beter de speen tijdens de dag zo min mogelijk te gebruiken.

VERSCHONEN EN ZINDELIJK WORDEN

Voor het verschonen gelden in principe vaste regels. Het kindercentrum verstrekt de luiers.

De luiers worden in de ochtend één keer verschoond en in de middag twee keer.

Tussendoor wordt er regelmatig gekeken of extra verschoning noodzakelijk is.

Uiteraard wordt een kind extra verschoond wanneer dit nodig blijkt te zijn.

Deze regel geeft duidelijkheid aan ouders en pedagogisch medewerkers hoe hiermee om te gaan.

We voorkomen bij het hanteren van deze huisregel onzorgvuldigheid en onverzorgdheid. Zindelijk worden is een individuele aangelegenheid. Op Kindercentrum Jip&Janneke starten we in principe met 2 jaar.

Om te beginnen met zindelijkheidstraining moeten ouders, Pedagogisch medewerkers en kinderen gemotiveerd zijn. Overleg is nodig over wanneer er mee begonnen wordt en hoe. Pedagogisch medewerkers kunnen de ouders aangeven dat het kind al interesse toont voor het potje/wc: "Zullen wij eraan beginnen?" Zij doen niets zonder overleg. Als ouders er thuis mee beginnen komen zij met het verzoek om het ook op het kindercentrum te doen. Het werkt vaak het beste als beide partijen dezelfde aanpak afspreken.

Het kind voelt zich heel groot, omdat het op het potje/wc zit. Een Pedagogisch medewerker prijst het kind (ook al blijft het potje/wc leeg). De Pedagogisch medewerker biedt het potje/wc aan, maar als het kind er niet op wil zitten, hoeft dat niet. De Pedagogisch medewerker gaat het kind niet dwingen en kan zich inleven in kinderen die het niet leuk vinden om op het potje/wc te zitten.

Het kind mag er zelf op gaan zitten en er zelf afkomen. Het wordt gestimuleerd om dan zelf aan te geven wanneer het moet.

Als er een ongelukje gebeurt, wordt het kind getroost als het dat wil. Anders wordt er weinig aandacht aan geschonken. Een ongelukje kan gebeuren. De ontwikkeling van het kind staat dan ook centraal bij het zindelijk worden.

Emotioneel: Allerlei emoties worden opgeroepen, zoals plezier, angst, waardering, loslaten van luier, plas en poep.

Cognitief: Het kind legt het verband tussen oorzaak en gevolg. Het geeft gehoor aan aandrang. Het begrijpt waarvoor een potje is; hoe een toilet wordt doorgetrokken. Het leert zelf om aan te geven dat het 'moet'.

Sociaal: Sommige kinderen vinden 'samen plassen' gezellig. De Pedagogisch medewerker reageert positief, stimulerend en enthousiast op het kind. Het kan zijn dat anderen ook bij de wc staan, die genieten mee in de sociale happening! Andere kinderen hebben juist behoefte aan privacy.

Hier wordt dan rekening mee gehouden.

Lichamelijk: Het kind ontdekt het eigen lichaam en ziet het verschil tussen jongens en meisjes. Het kind leert aandrang voelen en spieren te beheersen.

Vaak gaat zindelijkheidsstraining vanzelf. Sommige kinderen vinden het moeilijk om hun luier los te laten en zijn pas net voor hun vierde verjaardag zindelijk.

Pedagogisch medewerkers hebben veel ervaring met zindelijkheidsstraining. Als ouders daar behoefte aan hebben, kunnen de Pedagogisch medewerkers, op basis van hun ervaring, ouders tips geven over hoe zij de zindelijkheidsstraining anders zouden kunnen aanpakken. Als veel kinderen in de groep in deze fase verkeren, kunnen de Pedagogisch medewerkers een avond organiseren over dit thema. Zij kunnen zelf tips geven of, bijvoorbeeld, een spreker van het consultatiebureau uitnodigen.

VRIENDEN

Een sfeer wordt gecreëerd waarin kinderen leren om respect te hebben voor elkaar.

Kinderen kunnen veel aan elkaar hebben, maar zij kunnen elkaar ook onderdrukken.

Zij worden gestimuleerd om duidelijk aan elkaar te maken wat zij wel en niet willen.

Kinderen leren bij onderlinge conflicten voor zichzelf op te komen en te

onderhandelen. Bij conflicten kan de Pedagogisch medewerker ruimte geven om zelf naar oplossingen te zoeken. Alleen als dit niet mogelijk is of als een kind dreigt het

onderspit te delven, kan de Pedagogisch medewerker ingrijpen. Pedagogisch

medewerkers geven het voorbeeld hoe er met elkaar wordt omgegaan. Pedagogisch

medewerkers zijn zich te allen tijde bewust van hun voorbeeldfunctie, kinderen

imiteren. Pedagogisch medewerkers houden hier rekening mee bij hun taalgebruik en

hun houding bij de activiteiten waaraan de kinderen deelnemen. Ook als

Pedagogisch medewerkers onderling praten, houden zij rekening met de kinderen die meeluisteren.

Grappen in de groep zijn leuk, maar kinderen worden gekwetst door grappen of

opmerkingen over hen die zij niet kunnen begrijpen. Een kind kan een voorkeur

ontwikkelen voor een bepaalde Pedagogisch medewerker, soms is deze gekoppeld

aan hoe vaak hij de Pedagogisch medewerker ziet. Vanuit het kind bekeken is dit

begrijpelijk. Een Pedagogisch medewerker gaat hier professioneel mee om. Wanneer

een Pedagogisch medewerker een voorkeur heeft voor bepaalde ouders of kinderen,

mag zij dit niet tonen.

ZIEKE KINDEREN

Kinderen komen op het kindercentrum vaak voor het eerst in aanraking met

infectieziekten. Infectieziekten blijven, veelal ook doordat de groepen van

samenstelling wisselen, van tijd tot tijd terugkomen. Een voorbeeld hiervan is

waterpokken.

Er ontstaat een situatie, waarin er als een kind ziek is of ziek wordt op het kindercentrum, in overleg met de ouders/verzorgers vastgesteld moet worden hoe te handelen. Ondanks het feit dat ziekten, zieke kinderen, onze inschatting en hoe we daar mee omgaan per situatie verschilt, is het verstandig om hiervoor richtlijnen te ontwikkelen. Het gaat erom de Pedagogisch medewerkers handreikingen aan te bieden in het omgaan met zieke kinderen in de kinderopvang. Binnen het kindercentrum geldt de regel, dat zieke kinderen het kindercentrum niet kunnen bezoeken. Enerzijds, omdat het kindercentrum daar niet voldoende voor toegerust is en omdat het in een aantal gevallen in verband met infectiegevaar, overdracht of besmettingsgevaar is uitgesloten dat een kind naar het kindercentrum komt. Anderzijds, omdat we mogen veronderstellen dat kinderen, wanneer ze ziek zijn of zich ziek voelen zich thuis het meest op hun gemak voelen. Een ziek kind betekent dat zowel ouders als Pedagogisch medewerkers zorgen hebben over de gezondheidstoestand van een kind. Het geeft namelijk bij Pedagogisch medewerkers en ouders een extra zorg en belasting. Zeker wanneer ouders door omstandigheden niet in staat zijn op dat moment voor het kind te zorgen, wanneer (één van) beide ouders werken of studeren of een combinatie van beiden. Bij het beoordelen van een situatie gaat het om het vaststellen van een aantal grenzen: de gezondheid van het kind; de gezondheid en het welbevinden van andere kinderen in de groep; de optimale dienstverlening aan ouders; de belangen van de Pedagogisch medewerkers; de belangen van de organisatie. Wanneer we binnen dit kader een situatie moeten inschatten en beoordelen is het soms heel lastig beslissingen te nemen op basis van belangenafweging.

Het is tenslotte toch ook normaal dat een kind, net als een volwassene, ook best een dagje niet lekker in zijn vel kan en mag zitten en ander gedrag vertoont dan we gewend zijn. Grenzen over wat is ziek en niet-ziek, zijn niet altijd even makkelijk en duidelijk te trekken. Een kind hoeft niet altijd koorts te hebben, om ziek te zijn.

Ouders zullen zelf moeten bepalen wat ziek zijn is voor ze hun kind brengen, maar een ziek kind mag niet op het kindercentrum komen. We moeten er vanuit gaan dat wanneer een kind gebracht wordt, dit kind in principe niet ziek is. Als blijkt dat een kind gebracht wordt en toch ziek is, zullen de Pedagogisch medewerkers met desbetreffende ouders in gesprek moeten komen om ouders er toe te bewegen hun kind niet te brengen en die dag hun kind op te halen.

Het gaat om het belang van het kind en de uiteindelijke (opvoedings)verantwoordelijkheid, maar ook om onze verantwoordelijkheid als kindercentrum. Het dwingt ons als kindercentrum tot het beoordelen van een situatie (context), het doen van feitelijke constatering (argumentatie), het maken van afwegingen en besluiten daarvoor.

Als een kind dat ziek is toch gebracht wordt, moet door de Pedagogisch medewerkers goed in de gaten gehouden worden hoe een eventuele ziekte zich binnen een aantal uren ontwikkeld. Een graadmeter is het temperatuur, maar ook het gedrag van een kind, lichamelijke kenmerken en andere signalen.

SIGNALEREN VAN PROBLEMEN

Soms denken Pedagogisch medewerkers dat een kind een probleem heeft. Dit kan iets heel kleins zijn, bijvoorbeeld niet meer willen slapen tussen de middag. Het kan ook te maken hebben met veranderingen thuis. Of het kan zijn dat er in de ontwikkeling van het kind een achterstand dreigt. Het is belangrijk dat Pedagogisch medewerkers alert zijn op veranderingen in het gedrag van kinderen. Als Pedagogisch medewerkers vermoeden dat er iets aan de hand is, wordt eerst het kind geobserveerd om het probleem met de directie en de ouders te kunnen bespreken. In principe worden alle gesignaleerde problemen met de ouders besproken. Pedagogisch medewerkers waken ervoor om problemen te noemen zonder dat zij deze concreet kunnen omschrijven. In eerste instantie zal een gesprek met een ouder verkennend zijn. Zien de ouders ook hetzelfde gedrag thuis? Hoe kijken ouders er tegen aan?

Beschouwen de Pedagogisch medewerkers het als een serieus probleem; dat wil zeggen als er niets meegedaan wordt, blijft het probleem bestaan of wordt het erger, dan wordt tijdens het werkoverleg een plan van aanpak afgesproken.

Dit kan een uitgebreidere observatie inhouden, het afspreken van een oudergesprek en/of het verzoeken tot het inschakelen van externe deskundigen. Dat laatste gebeurt alleen als ouders hun toestemming verlenen. Indien haalbaar gaat het kindercentrum wel in op verzoeken van andere instellingen voor medewerking bij de opsporing of oplossing van problemen, als de ouders ook toestemming geven voor de bemoeienis van deze instellingen. Kindercentrum Jip&Janneke hanteert een procedure om ontwikkelingsproblemen te signaleren. De pedagogisch medewerker is op de hoogte van deze procedure tot signalering.

Pedagogisch medewerkers hebben een taak om hun bezorgdheid met ouders te delen. Het bespreekbaar maken kan al een geruststellend effect hebben op ouders. In samenwerking met ouders en eventueel andere instanties kan het kindercentrum meewerken aan een oplossing van het probleem.

Bij vermoeden van mishandeling geldt een ander plan van aanpak: het protocol hoe te handelen bij vermoeden van mishandeling. Dit ligt ter inzage op het kantoor, de pedagogisch medewerker is op de hoogte van deze procedure.

Het kan zijn dat een kind niet op zijn plaats blijkt te zijn op de kinderopvang. Als er een plan is ontwikkeld om het probleem aan te pakken, maar dit blijkt onvoldoende te werken, dan kan de directie besluiten om over te gaan tot beëindiging van de plaatsing. De directie is dan zowel betrokken geweest bij het ontwikkelen en uitwerken van het stappenplan om het probleem aan te pakken, de gesprekken met de ouders als met het besluit om de plaatsing te beëindigen.

Op het kindercentrum is er wel een integratiebeleid voor kwetsbare kinderen. In samenwerking met hulpverlenende instanties; zoals thuiszorg, maatschappelijk-werk, medewerk(st)eren en jeugdzorg, wordt er gekeken wat het kindercentrum kan bieden aan het kind en de ouders. Is er een mogelijkheid voor verblijf op het kindercentrum onder begeleiding van professionele mensen dan zal het kindercentrum hieraan meewerken en kan het kind gebruik maken van de opvang. De leiding van de betreffende groep worden hierin goed begeleid door het management.

BINNEN SPELEN, ONTMOETEN EN ONTWIKKELEN

Vrij spel

Op het kindercentrum neemt spelen een belangrijke plaats in. Leren is voor jonge kinderen spelen en ontdekken. In het spel krijgt het kind de kans te experimenteren, te ontdekken en te ontmoeten. De pedagogisch medewerker observeert en stimuleert de kinderen, ze biedt ze nieuwe uitdagingen aan op hun eigen niveau en heeft daarbij aandacht voor de eigen wijze waarop een kind zich ontwikkelt. De pedagogisch medewerker laat het kind kennismaken met spelmateriaal en activiteiten, die bij de ontwikkelingsfasen van de kinderen passen. De groepsruimte is door middel; van speelhoeken kindvriendelijk ingericht zodat het kind zelf spelmateriaal kan uitkiezen en pakken. Spielhoeken kunnen zijn:

- Leeshoek
- Bouwhoek
- Poppenhoek
- Rusthoek
- Klim/klauterhoek

Gerichte activiteiten

De pedagogisch medewerker biedt het kind gedurende de dag een aantal activiteiten aan. Deze activiteiten passen bij de leeftijd en de interesse van het kind. Bij de activiteit gaat het niet zozeer om het eindproduct maar om het speelplezier van het kind. De pedagogisch medewerker begeleidt en ondersteunt het kind in zijn/haar ontwikkeling en heeft daarbij oog voor de verschillende ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingsfasen van een kind.

Het gaat hier om de volgende ontwikkelingsgebieden:

- fijne en grove motoriek
- emotionele ontwikkeling
- creatieve ontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling
- taalontwikkeling
- sociale ontwikkeling

Op het kindercentrum staan de volgende vormen centraal om de ontwikkeling te stimuleren: bewegingsexpressie, taal en ontdekactiviteiten, muzikale activiteiten en sociale & fantasie activiteiten. De pedagogisch medewerker maakt voor de groep een activiteitenplan, waarin staat welke activiteiten er worden aangeboden.

Peutergym

Er wordt voor alle kinderen vanaf ongeveer 2 jaar door de Pedagogisch medewerkers peutergym gegeven in het speellokaal van de naburige basisschool (de Juliana van Stolbergschool). Er is een rooster gemaakt, waarop staat welke groep er wanneer aan de beurt is, behalve Jip&Janneke wordt er ook gebruik gemaakt door de peuterspeelzaal en de groepen 1 en 2 van de basisschool. De kinderen worden gestimuleerd om mee te doen, maar worden niet verplicht.

De doelstelling van peutergym is de motorische ontwikkeling van de kinderen te stimuleren en er wordt op een speelse manier gewerkt aan lichamelijke beweging van peuters. Alle ouders worden, wanneer hun kind 2 jaar wordt, geïnformeerd over deze peutergym middels een brief en ouders maken uiteindelijk de keuze of hun kind mee doet of niet.

Bijzondere activiteiten

Feesten en rituelen horen thuis op Jip&Janneke. Ieder jaar worden er feestelijke activiteiten georganiseerd zoals het zomerfeest, sinterklaas en kerstactiviteiten. Het geeft de kinderen een saamhorigheidsgevoel en biedt structuur in bijvoorbeeld de seizoenen.

Buitenspelen

Jip&Janneke vindt buitenspelen belangrijk voor het kind. Het kind is vaak een hele dag binnen en door buiten te spelen kan het een frisse neus halen. Buiten spelen is ook goed omdat het kind daardoor zijn energie kwijt kan en zijn lichamelijke ontwikkeling gestimuleerd wordt.

Contact ouders

Wij nemen tijd voor breng- en haalgesprekken met ouders. Hoe beter we weten wat een kind thuis heeft beleefd, hoe beter we het kunnen begeleiden. Om nog even tijd te hebben voor overleg met de pedagogisch medewerkers is het verstandig om minstens 10 minuten voor sluiting van het kindercentrum het kind te halen.

In onze communicatie naar u als ouder toe gebruiken wij, naast de mondelinge overdracht aan het begin-, en eind van de opvangdag ook een digitaal medium: het Jip&Janneke Ouderportaal.

U kunt via dit Ouderportaal foto's bekijken die op de groep van uw kind gemaakt zijn, zijn/haar digitaal schriftje lezen, berichten van pedagogisch medewerkers of de leidinggevende lezen, maar zelf ook berichten sturen en in een stukje in het schriftje schrijven. Zo geven wij naast de mondelinge overdracht een extra inzicht in de opvangdag van het kind.

Tijdens de intake praten de mentor met de ouders over allerlei mogelijkheden voor het wennen van henzelf en hun kind. Ouders bepalen zoveel mogelijk zelf hoelang ze met hun kind in de groep blijven en hoe vaak ze dat doen. De mentor adviseert daarbij. Hoe rustiger een ouder in dit proces is, des te sneller went een kind. De mogelijkheid om op hun eigen manier te wennen aan de nieuwe situatie geeft ouders vertrouwen in ons en daarmee groeit het vertrouwen van het kind. In de beginperiode houden we zoveel mogelijk de manier van opvoeden van de ouders aan. Zijn er grote verschillen tussen onze manier en die van de ouders, dan praten we daarover.

We doen moeite om samen met de ouders te komen tot een aanpak die voor het kind het beste is en die past bij ons pedagogisch beleid.

We organiseren overgangsgesprekken wanneer een kind overgaat van de ene groep naar de andere. De bedoeling is dat de ouders de nieuwe mentor informatie geeft over het kind; de nieuwe mentor vertelt alles over de nieuwe groep.

Zo hopen we een zodanige relatie met de ouders en het kind op te bouwen dat we het kind ook in de nieuwe groep zo goed mogelijk kunnen begeleiden.

Voor meer diepgang in de contacten zijn er oudergesprekken. Een keer per jaar vindt er een 15 minuten gesprek plaats.

Doel van het oudergesprek is:

- Vormgeven aan gedeelde opvoeding door informatie-uitwisseling;
- De ontwikkeling van het kind bespreken; het welbevindenverslag waarin de ontwikkeling van het kind gevolgd wordt volgens een doorlopende lijn.
- Een kans te geven voor de mentor of ouders om te spreken over problemen en/of om vragen te stellen;
- Mentors, Management en/of ouders kunnen altijd het initiatief nemen voor extra oudergesprekken.

Op verzoek van ouders of mentors kunnen er altijd tussen door gesprekken plaatsvinden. Ook hier is het doel samen praten over het kind om het zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Centraal in deze gesprekken staat het welzijn van het kind en de ontwikkeling van het kind in de afgelopen periode.

Ouders hebben te allen tijde ook de gelegenheid om telefonisch contact op te nemen met de Pedagogisch medewerkers van de groep. Er mag dan ook altijd even gebeld worden om te vragen hoe het gaat met het kind. Verslagen van de oudergesprekken worden digitaal opgeslagen en bewaard totdat het kind het kinderdagverblijf verlaat. De ouder(s) ontvangen, ieder jaar, per mail een verslag over het Welbevinden van hun kind. De gesprekken, die kunnen plaatsvinden zijn op vrijwillige basis, ouders zijn dus niet verplicht te komen, tenzij de mentors of leidinggevende dit noodzakelijk achten i.v.m. de ontwikkeling van het kind.

Binnen twee/drie maanden voordat het kind het kindercentrum verlaat, vindt een exitinterview plaats. Ouders krijgen een mail met een uitnodiging voor een exitgesprek met de locatiemanager, voordat hun kind(eren) de opvang verlaten.

Dit is een gesprek met betrekking tot de opvang. Ouders worden gevraagd naar hun mening over de opvang en de dienstverlening van het kindercentrum.

- **Oudercommissie**

Een oudercommissie bestaat uit een aantal ouders. De oudercommissie behartigt de belangen van ouders en kinderen. Bovendien denken ze met het management mee over een verdere ontwikkeling en verbetering van de pedagogische kwaliteit van de organisatie. De belangrijkste verantwoordelijkheid van de oudercommissie is om de kwaliteit van de opvang te bewaken en te bevorderen door gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan het management van de organisatie. Hiervoor zijn adviesrechten vastgelegd in de Wet Kinderopvang.

De totstandkoming, benoemingsprocedure, werkwijze, adviesrechten en overige taken van de oudercommissie zijn vastgelegd in een modelreglement. Deze ligt ter inzage op het Kindercentrum.

- **Ouderavonden**

Ouderavonden zijn bedoeld om informatie te geven over het pedagogische beleid en de dagindeling of over andere beleidszaken van het kindercentrum. Ouderavonden kunnen ook gebruikt worden om de opvatting van ouders over onderwerpen te vernemen. We willen door middel van specifieke workshops ouders betrekken bij de opvang. In het kindercentrum is er sprake van gedeelde opvoeding tussen Pedagogisch medewerkers en ouders/verzorgers. De workshops zullen bestaan uit onderwerpen, die te maken hebben met de dagelijkse opvoeding van kinderen. We denken aan; grenzen stellen, zindelijkheid, voeding, ontwikkeling, speelgoed, etc.

- **Extra opvang**

Incidentele extra opvang

Wanneer u uw kind een keer een extra dag wilt laten opvangen dan kunt u dit aanvragen via de medewerkers van de groep of de locatiemanager. Afhankelijk van de verwachte bezetting voor de betreffende dag kan de gewenste extra opvang plaatsvinden. Voor de afgenomen opvang ontvangt u een factuur.

Ruilen van dagen

Wanneer uw kind een keer geen gebruik maakt van een opvangdag dan kan deze dag geruild worden tegen een andere opvangdag op verzoek van de ouder, mits de bezetting dit toelaat. Hierbij gelden enkele richtlijnen, deze kunt u navragen bij de locatiemanager.

- **Verlaten Stamgroep**

Indien kinderen bij activiteiten de stamgroep verlaten, wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per beroepskracht(hierna te noemen BKR regeling) van toepassing, ten aanzien van het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.

De stamgroep wordt tevens verlaten in onderstaande situaties:*

- Wanneer een kind een leeftijd heeft bereikt dat het van stamgroep gaat veranderen en gaat kennismaken op de nieuwe groep;
- Wanneer er sprake is van een lage bezetting op de groep(en), bijvoorbeeld tijdens vakantieperioden of ziekte van kinderen;
- Wanneer er door de ouders extra opvang is aangevraagd en dit, rekening houdend met de BKR, niet op de stamgroep te realiseren is;
- Indien er niet direct plaats is op de aangevraagde dagen of een gedeelte daarvan, wordt dit bij de aanmelding met de ouders besproken. Op een dergelijk moment wordt de mogelijkheid geboden om buiten de stamgroep om met de opvang te starten. Deze afwijking van de stamgroep en de duur daarvan worden in het contract vastgelegd;
- Bij het samen openen en sluiten aan het begin en het einde van de dag;
- Bij calamiteiten zoals bijvoorbeeld een eventuele ontruiming

* Indien er van de stamgroep wordt afgeweken, behalve wanneer het een activiteit betreft, wordt dit vooraf aan de ouders kenbaar gemaakt en wordt ouders om toestemming gevraagd.

Ouders dienen hiervoor een formulier 9. "Plaatsing op twee Stamgroepen", voor in te vullen voor akkoord.

BIJLAGE

DE ONTWIKKELING VAN HET KIND

Op Jip&Janneke komen kinderen van 0 tot 4 jaar. De ontwikkeling van het kind in deze periode is enorm. De manier waarop pedagogisch medewerker omgaat met de kinderen is sterk afhankelijk van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. We schetsen kort de ontwikkeling van het kind tussen de 0 – 4 jaar. Er wordt ook aangegeven op welke wijze de pedagogisch medewerker inspeelt op de ontwikkelingsfase van het kind.

Baby van 0 tot 1½ jaar

Als een baby wordt geboren heeft de baby alles in zich om zich te ontwikkelen tot een volwaardig mens. Deze ontwikkeling wordt veroorzaakt door de groei en de stimulans van buitenaf. Een kind dat opgroeit in een stimulerende omgeving zal zich beter ontwikkelen.

De ontwikkeling van een baby gaat erg snel. Op het gebied van de motoriek grijpt een baby om zich heen en kijkt naar alles in zijn directe omgeving. Op het kindercentrum ligt een baby op een veilige plek, omringd door babyspeelgoed. De pedagogisch medewerkers speelt met de baby, praat tegen hem en stimuleert hem tot rollen, draaien, optrekken en rondkijken. Enige tijd later gaat de baby kruipen en zelfs staan. De baby krijgt dan meer ruimte op de groep en de pedagogisch medewerker helpt hem bij zijn eerste stapjes. Doordat de baby op stap gaat ontmoet hij ook andere kinderen. Deze eerste contacten stimuleren het kind in zijn sociale ontwikkeling. De fijne motoriek ontwikkelt zich ook in deze fase. De baby pakt van alles vast en stopt het in zijn mond. De pedagogisch medewerker speelt met de baby en stimuleert hem tot zelfstandig spelen. De zintuigen van de baby zijn na de geboorte direct actief. De zintuigen zorgen voor de eerste contacten met de wereld om hem heen. Kijken, horen, voelen en ruiken. Op het kindercentrum wordt hier actief op ingegaan. De pedagogisch medewerker maakt veel lichamelijk contact en knuffelt de baby regelmatig. De aankleding en het kleurgebruik op de groep is een stimulans voor de zintuiglijke ontwikkeling.

Tot slot ontwikkelt de baby zich ook op cognitief niveau. Juist door een gevarieerde omgeving en een actief aanbod leert de baby onderscheid te maken en verbanden te leggen. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van het leren en de taalontwikkeling. Door met baby's te praten en te zingen, krijgt de baby de kans om ook geluidjes te maken, te luisteren en te oefenen in taal.

De uk van 1½ jaar tot 2½ jaar

Zodra een baby gaat lopen spreken we van een uk. Een uk gaat lopen, klimmen en rennen. Dit gebeurt nog wel met vallen en opstaan. Hij is erg actief en kan steeds beter kleine handelingen uitvoeren. Op het kindercentrum maakt de uk grote puzzels, bouwt torens, speelt met auto's en poppen. De pedagogisch medewerker biedt gerichte activiteiten aan zoals samen een puzzel maken of samen met de duplo spelen.

De zintuigen van de uk ontwikkelen zich steeds verder. Hij krijgt sterke voorkeuren voor bepaalde smaken en geniet van muziek en bewegingsliedjes.

De uk leert meer woordjes, begint twee-woordzinnnetjes te zeggen en vindt eenvoudige prentenboeken lezen ook erg leuk. De uk doet graag mee op de groep.

De pedagogisch medewerker stimuleert hem tot meezingen, meeluisteren en meepraten in de groep. De uk geniet van spelen op de groep. Hij kijkt naar de andere kinderen, speelt er naast en bemoeit zich soms met de andere kinderen. De uk vindt zich wel het middelpunt van de wereld. De pedagogisch medewerker stimuleert juist het spelen tussen de ukken en de andere kinderen.

De peuter van 2½ tot 4 jaar

Een belangrijk aspect van de peuter is zijn persoonlijkheidsontwikkeling. De uitdrukking “ik ben twee en ik zeg nee !” is echt van toepassing op de jonge peuter. De peuter bevindt zich dan in de koppigheidsfase. De peuter ontdekt zichzelf en onderzoekt de grenzen van wat wel en niet mag. De pedagogisch medewerker op het kindercentrum geeft de peuter juist de ruimte om deze grenzen te ontdekken bijvoorbeeld tijdens het buitenspelen. De peuter groeit ook sterk in deze periode. Hij kan al goed lopen, klimmen, rennen en fietsen en dansen. Hij leert tekenen en ontwikkelt een eigen peuterschrift. De pedagogisch medewerker stimuleert deze creatieve ontwikkeling en benadrukt dat de beleving van de activiteit belangrijker is dan het eindproduct. Hierdoor wordt de motivatie en het zelfvertrouwen van de peuter versterkt.

De peuter is nieuwsgierig, stelt veel “waarom-vragen” en bouwt een fantasiewereld met eigen regels en wetten. Daarin past op zeker moment een ander kind en zo ontstaan de eerste vriendschappen op het kindercentrum. Als een peuter bijna 4 jaar is, kan hij zich goed uitdrukken, is leergierig en neemt actief deel aan groepsactiviteiten. De pedagogisch medewerker stimuleert de peuter om geconcentreerd een activiteit te doen en deze ook af te maken. Dit doet zij door een rustige omgeving te creëren en hem te complimenteren voor zijn gedrag.

LITERATUURLIJST

De opvoedingstheorie van Riksen-Walraven

Gordon Thomas

- Luisteren naar kinderen

Aafke Huisman

- Pedagogisch beleid voor kindercentrum en gastouderbureau

Theo van der Heijden

- Herken het kind in jezelf

Literatuur van Maria Montesori

Diversen studiedagen bij Stichting 't LEC in Barendrecht